

Ἀρχιμ. Σαράντη Σαράντου
ἐφημερίου Ἱ. Ν. Κοιμήσεως Θεοτόκου Ἀμαρουσίου

«Κωδικοποίηση τῶν ἱερῶν κανόνων ;»

Ἀπόσπασμα ἀπό τό ἀναγραφέν ἄρθρο στό περιοδικό *Παρακαταθήκη*, τεύχη 8,9,10

Τὴν τελευταία περίπου εἰκοσαετία κάποιοι θεολόγοι προφανῶς ἐπηρεασμένοι ἀπὸ τὸ σύγχρονο οἰκουμενιστικὸ κίνημα μιλοῦν καὶ γράφουν γιὰ κωδικοποίηση τῶν ἱερῶν κανόνων. Καὶ ἐνῶ ὑπάρχει μία μοναδική σέ τελειότητα κωδικοποίηση, ἐρμηνεία, συμφωνία καὶ ὑπομνηματισμὸς τῶν ἱερῶν κανόνων ἀπὸ τὸ μεγάλο σύγχρονο πατέρα τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας μας, Ἅγιο Νικόδημο τὸν Ἁγιορείτη, προσποιοῦνται ὅτι δὲν τὴ γνωρίζουν ἢ ὑπονοοῦν σαφῶς, ὅτι τὸ ἔργο αὐτὸ δὲν ἔχει τίς ἀπαιτούμενες ἐπιστημονικὲς ἀξιώσεις.

Ὁ ἐκδοτικὸς οἶκος «Ἀστήρ» τὸ 1957 ἐξέδωσε «Εἰς δόξαν τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, τοῦ Ἐνὸς Θεοῦ Πηδάλιον τῆς νοητῆς νηὸς τῆς Μιᾶς, Ἁγίας, Καθολικῆς καὶ Ἀποστολικῆς τῶν Ὁρθοδόξων Ἐκκλησίας». Ἡ ἐκδοσις αὐτὴ εἶναι ἡ ἕκτη ἐκδοσις πανομοιότυπη πρὸς τὴν τρίτη ἐκδοσις, πού ἐγίνε στὴ Ζάκυνθο το 1864 ἀπὸ τὸν Σέργιο Χ. Ραφτάνη...

Ἀπὸ τὴν ι' ἕως τὴν κδ' σελίδα ὁ Ἅγιος Νικόδημος ἀπευδύνει ἀδελφικὸ χαιρετισμὸ καὶ προσκύνηση στοὺς ἀπανταχοῦ ὀρθόδοξους χριστιανούς πού θά διαβάσουν τὸ Πηδάλιον. Στίς δώδεκα αὐτὲς σελίδες φαίνεται παρὰ πολὺ καθαρὰ ἡ ἄρτια ἐπιστημονικὴ μεθοδολογία τοῦ Ἁγίου Νικοδήμου, ἡ πλατιά φιλολογικὴ καὶ θεολογικὴ του γνώση καὶ ἡ καθολικότητα τῆς θεανθρωπίνης ἐμπειρίας του...

Ἀξιοθαύμαστη πάντως εἶναι ἡ εὐχέρεια τοῦ λόγου, καὶ τοῦ καθαρεύοντος καὶ τοῦ δημοτικοῦ καθομιλουμένου πού διαδέτει ὁ Ἅγιος Νικόδημος. Θεωρεῖ ἀναγκαῖα τὴν ἐρμηνεία, γιὰ νὰ φέρει κοντὰ στοὺς ἀγραμμάτους καὶ τὸ γράμμα καὶ τὸ πνεῦμα τῶν ἱερῶν Κανόνων, οἱ ὁποῖοι ἀποτελοῦν προέκτασι τῶν ἁγίων Γραφῶν, Παλαιᾶς καὶ Καινῆς Διαθήκης ἀλλὰ καὶ ὀλοκλήρου τῆς Ἱερᾶς Παραδόσεως...

Γιὰ τεκμηρίωσι τῶν παραπάνω ἀναφέρει τὴν εὐρεῖα ἀποδοχὴ πού εἶχε τὸ Πηδάλιον σέ ὀλόκληρο τὸν χριστιανικὸ κόσμο. Ἔχει μεταφρασθεῖ στὰ Ἀραβικά, στὰ Συριακά, στὰ Αἰθιοπικά, στὰ Λατινικά, στὰ Ἰταλικά, στὰ Σλαβωνικά καὶ στὰ Ἀγγλικά. Ἐπομένως ὅλοι οἱ ὀρθόδοξοι λαοὶ ἔρχονται σέ ἄμεση ἐπαφὴ μὲ τὴ θεανθρωπίνην πνευματικότητα τοῦ ἱεροῦ Πηδαλίου ἀπομακρύνοντας ἔτσι τὴν πλάνη ἀπὸ τῆ ζωὴ τους...

Ἡ ἰδιοφυία ὅμως τοῦ Ἁγίου Πατρὸς Νικοδήμου φαίνεται στό τρίτο μέρος τῆς χριστοεπιστημονικῆς μεθοδολογίας του, στή «συμφωνία τῶν ἱερῶν Κανόνων». Ἐδῶ φαίνεται ἡ βαδύτητα τῆς γνώσεως τῶν ἱερῶν Κανόνων καί ἡ ἐσωτερική τους κατανόηση. Προσπάθησε καί πέτυχε νά δείξει ποιά εἶναι ἡ νοηματική καί ὀργανική θέση καθενὸς ἀπὸ τοὺς ἱερούς Κανόνες στό ὅλο σύστημα τῶν ὑπολοίπων ἱερῶν κειμένων. Μόνο ἓνας Ἅγιος σάν τὸν Ἅγιο Νικόδημο θά μπορούσε νά σκεφθεῖ ἔτσι ὅπως σκέφθηκε. Κάθε ἱερό κείμενο δέν ἐξετάζεται κεχωρισμένα καί ἀποσπασματικά, ἀλλά σέ σχέση μέ τὸ ὅλο. Μόνον οἱ αἵρετικοὶ δέν μποροῦν ἢ δέν θέλουν νά χρησιμοποιήσουν αὐτοῦ τοῦ εἴδους τὴν μεθοδολογία, τῆς συμφωνίας. Ἄν χρησιμοποιοῦσαν τὴ μέθοδο τῆς συμφωνίας, θά ἔπαυαν νά εἶναι αἵρετικοί, γιατί τὸ «ὄλο» καί ὄχι τὸ «ἐπὶ μέρους» θά τοὺς διαφώτιζε θεανθρώπινα καί θά τοὺς ἀπεμάκρυνε ἀπὸ τὴ σκοτόμαινα τῆς πλάνης.

Λεπτομερέστερα πρέπει νά τονίσουμε, ὅτι δίπλα σέ κάθε ἱερό Κανόνα γράφει ὁ Ἅγιος Νικόδημος τοὺς ἄλλους ἱερούς κανόνες πού συμφωνοῦν μέ τὸν παρόντα. Ἔχουμε δηλαδή μπροστὰ μας σέ κάθε Κανόνα μιά Ἱερά Σύνοδο ἱερῶν Κανόνων μὴ συγκρουομένων μεταξύ τους, ἀλλά ἀλληλοσυμφωνούντων καί ἀλληλοσυμπληρουμένων.

Ἀκόμη πιοῦ ἀξιόλογα εἶναι τὰ σχόλια ἢ ὑποσημειώσεις στό κάτω μέρος κάθε σελίδας τοῦ Πηδαλίου.

Ἀπὸ τίς εὐστογες παρατηρήσεις τοῦ Ἁγίου Πατρὸς Νικοδήμου πάνω σέ κάθε ἓνα ἱερό Κανόνα φαίνεται ἡ καθαρὰ ὀρθόδοξη Ἐκκλησιολογία του, ἡ καθαρὴ Τριαδολογικὴ θεολογία του καί ἡ ὀρθόδοξη φιλανθρωπία του. Ἡ φιλοθεΐα καί ἡ φιλαδελφία εἶναι τὸ ἀπόσταγμα πού προκύπτει ἀπὸ τὴ μελέτη τοῦ ἱεροῦ Πηδαλίου μέ τὴ σοφωτάτη χριστοκαθοδήγηση τοῦ ἱεροῦ Πατρὸς.

Κινητὴ βιβλιοθήκη ἀσυλλήπτων διαστάσεων ἀποδεικνύεται ὁ Ἅγιος Νικόδημος, ἀφοῦ, ὅπως φαίνεται, ἀπὸ μνήμης παραθέτει χωρία ἀρχαιοελληνικά ἢ Πατερικά, γιὰ πληρέστερη κατανόηση τῶν ἱερῶν κειμένων τῶν ἱερῶν Κανόνων. Σοβαρότατος ἐπιστημονικὸς ἀθλος εἶναι ἡ ὅλη ἐργασία τοῦ ἁγίου Πατρὸς, ὁ ὁποῖος ἀκόμα δέν ἔχει ἐκτιμηθεῖ δεόντως ἀπὸ τοὺς «συγχρόνους» θεολόγους μας.

Δυστυχῶς ὑπάρχει διεσπαρμένη μιά ἀτεκμηρίωτη προκατάληψη κατὰ τοῦ Πηδαλίου, ἡ ὁποία προέρχεται ἀπὸ τὴν παχυλὴ ἀγνοιά του. Ἐξ ἄλλου γίνεται ὄλο καί πιοῦ γνωστὸ σήμερα, ὅτι τὸ ἀμιγὲς ὀρθόδοξο πνεῦμα τοῦ ἱεροῦ Πηδαλίου ἐνοχλεῖ καί ἐκνευρίζει τοὺς ποτισμένους μέ τὰ ποταπὰ οἰκουμενιστικά «ἐπιχειρήματα» καί τὸν ἀσαφῆ, ἀχρωμο, ἄοσμο, ἀόριστο προτεσταντικὸ ὀρθολογισμό τοῦ Παγκοσμίου Συμβουλίου Ἐκκλησιῶν (Π.Σ.Ε.).

Θά εἶναι παρὰ πολὺ ἐλλιπὴς ἢ πενιχρὰ αὐτὴ ἀναφορὰ στό ἱερό Πηδάλιο, ἂν δέν παρουσιάσουμε τίς πηγές, ἀπὸ τίς ὁποῖες ἀντλήσε τὸ ἀμυδρὸ ἀξίας ὑλικὸ του ὁ Ἅγιος Νικόδημος.

Μέ τὴ δυνατὴ φιλολογικὴ καί Θεολογικὴ ὁσφρηση πού διέθετε, ἀνέτρεξε σέ ὅλους τοὺς Κανονικοὺς ἢ Νομικοὺς Πανδέκτες πού προϋπήρχαν. Μελέτησε εἰς βάθος ὄλο τὸ κανονολογικὸ ὑλικὸ πού ἔβρισκε. Συμβουλευτήκε ὅλους τοὺς Ἁγίους Πατέρες πού λίγο ὡς πολὺ ὄλοι τους ἔχουν σχέση μέ τοὺς ἱερούς Κανόνες. Συστηματοποίησε σέ σχετικὲς ἐννοιολογικὲς ομάδες ὄλους τοὺς ἱερούς Κανόνες ἀφοῦ τοὺς πέρασε ἀπὸ αὐστηρὴ φιλολογικὴ κριτική.

Ὡς συγκεκριμένους πηγές ἀναφέρει ὁ Ἅγιος Νικόδημος τίς ἐγκεκριμένες ἀπὸ τὴν Ἐκκλησία ἐρμηνεῖες τῶν ἱερῶν Κανόνων τοῦ Ἰωάννου Ζωναρᾶ 12ου αἰ., τοῦ Θεοδώρου

Βαλσαμῶνος 13ου αἰ., τοῦ Ἀλεξίου Ἀριστηνοῦ 12ου αἰ., τοῦ Ἄωνόμου (ἴσως εἶναι Συμεών ὁ Μάγιστρος καὶ Λογοθέτης) 12ου αἰ. Ἐπίσης χρησιμοποίησε τὸ νομοκάνονα τοῦ Ματθαίου Βλαστάρεως 14ου αἰ., τὶς ἐρμηνεῖες τῶν ἱερῶν Κανόνων στὰ Ἀραβικά τοῦ Ἰωσήφ τοῦ Αἰγυπτίου τοῦ 14ου αἰ. καὶ τὰ νομοκάνονα τοῦ Ἰωάννου τοῦ Ἀντιοχέως καὶ Ἰωάννου τοῦ ἀπὸ σχολαστικῶν. Πιὸ πρὶν εἶχε ὑπ'ὄψη του τὸ σπουδαῖο ἔργο «Νομοκάνων» τοῦ ἱεροῦ Φωτίου καὶ τὴ Βίβλο Index graecorum ἀπὸ τὰ Λατινικά. Τέλος θεσπίσματα καὶ νόμοι βασιλέων καὶ δὴ τοῦ Ἰουστινιανοῦ, κώδικες, «δίγιστα», «ἰνστιτουτά» καὶ «νεαραί» συμπληρώνουν τὶς ἀφθονες ἐπιστημονικὲς πηγές. Πέρα ἀπὸ τὶς ἐπιστημονικὲς πηγές εἶναι ἐπίσης ἀπαραίτητο νὰ μνημονεύσουμε ἔστω καὶ γενικὰ τοὺς ἀναριθμήτους σοφοὺς ἄνδρες καὶ τοὺς Ἁγίους Πατέρες, τῶν ὁποίων τὴ γνώση καὶ τὶς πολυποίκιλες ἐμπειρίες παρέλαβε, συνέδεσε καὶ ἀνέλυσε ὁ Ἅγιος Πατήρ...

Βέβαια γιὰ νὰ εἶμαστε εἰλικρινεῖς δὲν εἶναι ἓνα βιβλίον πού θά σοῦ θωπεύσει τὰ πάθη. Εἶναι ἓνα σκληρὸ(;) βιβλίον, πού θά ξεσηκώσει μέσα σου τὸ θυμὸν, πού λέγεται παλαιὸς ἄνθρωπος, ἔπαρση, πού λέγεται κοσμικότητα, τὸ θυμὸν πού λέγεται ἄνθρωπος τῆς πτώσεως, ἄνθρωπος τῆς ἁμαρτίας. Τὸ βιβλίον αὐτὸ δίνει πρωτοφανεῖς μάχες μαζί σου. Ἄν ἀντέξεις καὶ τὸ ὀλοκληρώσεις μὲ ἀνδρεία νηφαλιότητα, τότε θά καταλάβεις, ὅτι εἶσαι ἔστω ἓνα ἐλάχιστο ἀλλὰ ἀγαπημένο μέλος τῆς Ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ. Ὁ Ἅγιος Νικόδημος ὁ Ἁγιορείτης ἐκφράζει μέσα στήν πρωτοποριακὴ ἐργασία τοῦ Πηδαλίου του τὸ μεγαλεῖο ὀλοκλήρου τοῦ ἀνθρώπου, τοῦ θεανθρωποποιημένου. Γνωρίζει πολὺ καλά ὁ Ἅγιος Νικόδημος ὅλες τὶς φανερὲς καὶ ἀφανεῖς πτυχές τοῦ μεταπτωτικοῦ ἀνθρώπου καὶ ὅλες τὶς ἰσχυρὲς δυνάμεις τοῦ Ἀντιχρίστου πού συνεργοῦν μαζί του γιὰ τὴν ἀπώλειά του. Ἀπὸ τὴν ἄλλη πλευρὰ γνωρίζει καὶ χριστοβιωματικά, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τὴ σοφία τῶν ἱερῶν Κανόνων, τὴ Θεανθρώπινη καὶ Τριαδολογικὴ δύναμη τοῦ Ὁρθοδόξου Βαπτίσματος καὶ τῆς Ὁρθοδόξου κατορθουμένης χριστιανικῆς ζωῆς.

Κάποιες στιγμές, σὲ κάποιες σελίδες, στέκεσαι. Ἐπιγῆος σὲ πιάνει μπροστὰ στό ἄπιαστο θεανθρώπινο μεγαλεῖο. Σοῦ ἔρχεται νὰ φωνάξεις. Νὰ κατηγορήσεις τὸν Ἅγιο σάν αὐστηρὸ, σάν σκληρὸ, σάν ἄσπλαγχο μπροστὰ στήν ἀνθρωπίνην ρευστότητα, μπροστὰ στό εὐόλισθο τῆς φύσεώς μας. Καὶ ἐκεῖ πού πᾶς νὰ τὸ βάλεις στὰ πόδια, ἔρχεται κοντά σου, πιὸ κοντά, αὐτὸς ὁ γίγαντας ἀσκητικὸς Πατέρας καὶ πιὸ ἀνυποχώρητα σὲ σπρώχνει νὰ προχωρήσεις. Σὲ διαβεβαιώνει μὲ τὴ χαρισματικὴ του πειστικότητα ὅτι οἱ ἱεροὶ Κανόνες καὶ οἱ ἅγιοι Πατέρες καὶ οἱ Ἅγιες Γραφές καὶ ἡ Ἱερὰ Παράδοση εἶναι παράδοση καθολικῆς ζωῆς πού οἱ πάντες χωροῦν μέσα σὲ αὐτήν.

Τελειώνοντας τὴ μελέτη τοῦ βιβλίου ἀργά-ἀργά κάτι καταλαβαίνεις, μὲ τὶς εὐχές τοῦ Ἁγίου Πατρὸς ἡμῶν : τί στενοχώρια, τί ἀσφυξία εἶναι στό ἐδῶ καὶ τώρα... καὶ τί ἀπεραντοσύνη, τί ἄπλα ἀνοίγεται... μετὰ τὴ μελέτη αὐτοῦ τοῦ βιβλίου...

Γράφει συγκεκριμένα ὁ ἱερομόναχος Εὐδύμιος, ὁ αὐτόπτης βιογράφος του, γιὰ τὸν Ἅγιο Νικόδημο καὶ γιὰ τὴν ἐργασία τοῦ Πηδαλίου : " ὄντως θαῦμα ἦτο νὰ τὸν βλέπη τις τὸν εὐλογημένον ὅπου ἐκάθητο εἰς τὸ σκαμνίον καὶ περίεξ του εἶχε τὰ βιβλία, ἀλλὰ ἀνοικτὰ καὶ ἄλλα κλεισμένα, καὶ μὲ τὸ κονδύλιον εἰς τὴν δεξιάν θεωροῦσε πότε τὸ ἓνα καὶ πότε τὸ ἄλλο ". Παράλληλα τρεῖς ἢ τέσσερις καλλιγράφοι μοναχοὶ συνάχθησαν στό Κυριακὸ μαζί ἀρχικά μὲ τὸν Ἀγάπιο καὶ τὸν Ἱερόθεο - ὑποτακτικὸ τοῦ Ἁγίου - πού βοηθοῦσαν στήν ἀνεύρεση τοῦ ἐπιστημονικοῦ ὑλικοῦ ἀπὸ τὶς βιβλιοθήκες τοῦ Ἁγίου Ὁρους καὶ στήν τελικὴ διαμόρφωση, ὅπως ἐβγαίνει ἀπὸ τὰ πανάχραντα χέρια τοῦ Ἁγίου. Ποιὸς σημερινὸς θεολόγος μπορεῖ εὐκολὰ νὰ καυχηθεῖ ὅτι κατὰ τὴ σύνδεση τῆς ἐπιστημονικῆς διατριβῆς του διέθετε καὶ τέτοιο

ἐπιτελεῖο καὶ τέτοιες βιβλιοθήκες, καὶ τόσο χρόνο καὶ τέτοια πολλαπλὴ συγγραφικὴ ἐμπειρία καὶ τόσο ἀγιορείτικο ζῆλο!

Μέσα στό ἱερὸ Πηδάλιο θά βρεῖ καὶ ὁ Ἱεράρχης καὶ ὁ ὑπεύθυνος σύγχρονος λειτουργὸς τοῦ Ὑψίστου καὶ ὁ ἀπλὸς πιστὸς τοποθετήσεις, θέσεις, λύσεις, διεξόδους, ἀπαντήσεις σέ ἀναρίθμητα προβλήματα πού ἀπασχολοῦν κάθε ζωντανό ἄνθρωπο, κάθε στρατευμένο χριστιανό. Ἀκόμα καὶ ὁ ἄπιστος καὶ ὁ αἰρετικὸς μποροῦν νά ὠφεληθοῦν ἀφάνταστα ἀπὸ τὸν ὑπερβάλλοντα πλοῦτο ἀληθείας, ὁ ὁποῖος ἀφθονα περιέχεται σέ αὐτὸ τὸ βιβλίο. Τεκμηριωμένη παντοειδῶς ἡ Ὁρθόδοξη ἀλήθεια καὶ μὲ τὸ χαρισματικὸ ὀρθολογισμό τοῦ Ἁγίου Νικοδήμου καὶ μὲ τὴν ἀναπόσπαστα παρατιθεμένη ὑπέροχη Τριαδικὴ ἀποκάλυψη.

Ὅποιος ἔρχεται σέ διαλεκτικὴ σχέση μὲ τὸ ἱερὸ Πηδάλιο ἀντιλαμβάνεται τὴν πληρότητα τῆς ἀνθρωπιστικῆς καταφάσεώς του. Ταυτόχρονα, ἢ λίγο μετὰ, ἐλευθερώνεται τὸ πνεῦμα του καὶ ἀνάγεται σέ μία ὄχι ἐπικίνδυνη ἀποφατικὴ ὑπερβατικότητα, γιὰ τὸ βιβλίο αὐτὸ ἐκφράζει ἀκατάπαυστα τὸ θεανθρώπινο δόγμα τῆς Ὁρθόδοξου Ἐκκλησίας μας. Ἀναρίθμητες ἐνδοκοσμικὲς σωτηριολογικὲς πληροφορίες καὶ ἀναγωγὴ στὴν ἐρχομένη Βασιλεία τῶν Οὐρανῶν. Αὐτὴ τὴ διπλὴ εὐλογία, αὐτὸ τὸ διπλὸ βίωμα ἀποκτᾶ ὁ ἀναγνώστης τοῦ βιβλίου αὐτοῦ.

Ἡ σύγχρονη ἀτεκμηρίωτη ἐπιστημονικὰ θεολογικὴ προβληματικὴ, ἐπηρεασμένη ἀπὸ ἐξωεκκλησιαστικὴ νοοτροπία, ἰδιαίτερα ἀθετεῖ τὴν γνησιότητα τῶν Ἀποστολικῶν Κανόνων. Μὲ τὸ θέμα αὐτὸ καταπιάνεται ὁ Ἅγιος Νικόδημος καὶ μὲ ἀτράνταχτα ἱστορικά, φιλολογικὰ καὶ θεολογικὰ ἐπιχειρήματα ἀποδεικνύει τὴν γνησιότητά τους. Καὶ ὁ πιὸ ἀπλὸς πιστὸς - δὲν εἶναι ἀνάγκη νά εἶναι θεολόγος - εὐκολα κατανοεῖ τίς σελίδες κβ',κγ'καὶ κδ'καὶ τὴ διοργάνωση καὶ σειρὰ τῶν ἕξι ἢ ἑπτὰ Ἀποστολικῶν Συνόδων, τὴ θεματολογία τους καὶ τὸ θεόπνευστο προῖόν τους πού εἶναι ΠΕ(85) Ἀποστολικοὶ ἱεροὶ Κανόνες. Ὁ Ἅγιος Νικόδημος γνωρίζει τὴν ἐκ τῶν αἰρετικῶν προερχόμενη ἀμφισβήτηση τῶν Ἀποστολικῶν κανόνων. Γι'αὐτὸ φρόντισε, ὅπως λέγει ὁ ἴδιος, μὲ πολλὴ ἐπιμέλεια νά τοὺς σπουδάσει, γιὰ νά μὴ γράφει ἀνακρίβεις. « Τοὺς περιέφραξε μὲ χίλιους θυρεοὺς - εἶναι λόγια δικὰ του - καὶ μὲ ὅλας τὰς βολίδας τῶν δυνατῶν κατὰ τὸ ἄσμα, ἵνα καὶ ἀπὸ αὐτὴν μόνην τὴν θεωρίαν τοῦ πλήθους τῆς πανοπλίας φοβεῖται ἀπὸ μακρόθεν κάθε πολέμιος». Ἐπιμελήθηκε ἐπισταμένως καὶ βρῆκε ποιοὶ κανόνες Συνόδων ἐπιβεβαιώνουν τοὺς Ἀποστολικούς «αὐτολέξει» καὶ ποιοὶ ἀπὸ τοὺς Κανόνες τῶν Συνόδων ἐπιβεβαιώνουν τοὺς Ἀποστολικούς μὲ μόνο τὸ ὄνομα «ἀποστολικοί». Στό τέλος τῆς σελίδας κδ' παρατίθενται οἱ συγκεκριμέναις ἱστορικῆς μαρτυρίαι πού ἀποδεικνύουν τὴ γνησιότητα τῶν Ἀποστολικῶν Κανόνων.

Ποιὰ ἀπὸ τὴν ἄλλη πλευρὰ εἶναι τὰ ἐπιχειρήματα τῶν ἀμφισβητιῶν τῶν Ἀποστολικῶν κανόνων; Εἶναι γεγονός ὅτι δὲν ὑπάρχουν. Τὸ μόνο πού ὑπάρχει εἶναι ἡ ἀόριστη ἀμφισβήτηση. Οἱ ἀμφισβητῆς εἶναι ἐπηρεασμένοι ἀπὸ τὸ στεῖρο ὀρθολογιστικὸ πνεῦμα τῶν Δυτικῶν θεολόγων, πού σχηματίζονται μὲ τὴ γενικότερη ἀσάφεια τῆς «νέας ἐποχῆς» καὶ τῶν μηνυμάτων τῆς. Ἴσως, ἂν καταφερθεῖ καίριο πλήγμα κατὰ τῶν Ἀποστολικῶν πού ἀποτελοῦν καὶ τίς γερές θεανθρώπινες βάσεις τοῦ ἱεροῦ Πηδαλίου, εὐκολότερα θά ἀθετηθεῖ καὶ τὸ λοιπὸ οἰκοδόμημα τῶν ὑπολοίπων ἱερῶν Κανόνων. Παλαιότερο ἐπιχείρημα τῶν δυτικοπλήκτων θεολόγων ἦταν ἡ ἐπιστροφὴ στὴν Ἀποστολικὴ ἐποχὴ. Ὡστόσο ὁ ἴδιος ἀμερόληπτος Ἅγιος Πατὴρ Νικόδημος καταθέτει τὴ μαρτυρία τοῦ Ἀντωνίου Φορέστου Γεζουβίτου, ἡ ὁποία ἐπιβεβαιώνει, ὅτι ἡ ἐν Τριδέντῳ Οἰκουμενικὴ Σύνοδος τῶν Ῥωμαιοκαθολικῶν ἐκύρωσε καὶ τοὺς ΠΕ (85) Ἀποστολικούς Κανόνες, γιὰ νά μὴν κατηγοροῦνται αὐτοὶ (οἱ Ῥωμαιοκαθολικοὶ) γιὰ ἀυθαίρετες καινοτομίες. Καὶ τὸ σπουδαιότερο ἀπ' ὅλα εἶναι ὅτι καὶ οἱ 85 Ἀποστολικοὶ

κανόνες κυρώθηκαν ἐπίσημα, δηλαδή συνοδικά, ἀπὸ τὸ δεύτερο κανόνα τῆς Ἑκτης Οἰκουμενικῆς Συνόδου καὶ ἀπὸ τὸν πρῶτο τῆς Ἑβδόμης. Μετὰ ἀπὸ τέτοιου εἴδους ἐπικυρώσεις δὲν ἀποδεικνύεται ἡ σκοπιμότητα τῶν ἀμφισβητιῶν;

Μεγίστης προοιμιακῆς σημασίας εἶναι οἱ σελίδες ιη',ιθ',κ',κα' καὶ κβ'. Σέ αὐτὲς περιγράφει ὁ Ἅγιος Νικόδημος τί ἀκριβῶς εἶναι Κανόνας (Τί ἐστὶν κανόν;). Ἐπίσης ὅτι ἀπαρασάλευτα πρέπει νὰ φυλάσσονται ὡς θεόπνευστοι οἱ ἱεροὶ Κανόνες καὶ ὅτι « οἱ θεοὶ Κανόνες ὑπὲρ τοὺς βασιλικοὺς νόμους ἰσχύουσιν». Τέλος δύο ἱαμβικά ἐπιγράμματα, ἀφιερωμένα τὸ ἓνα στοὺς ἱεροὺς Κανόνες καὶ τὸ ἄλλο στό συγκεκριμένο βιβλίον τοῦ ἱεροῦ Πηδαλίου καταξιῶνουν τὴν πρωτότυπη ἐπιστημονικὴ Ὁρθόδοξη μεθοδολογία, πού ἀξίζει ἄλλωστε στοὺς ἱεροὺς κανόνες τῆς Ἐκκλησίας μας.

Ὁ κύριος ἐπιστημονικὸς ὄγκος τοῦ βιβλίου ἔχει τὸ ἐξῆς περιεχόμενο:

...Ἀπὸ τῆ σελ.117 ἕως τῆ σελ. 737 καταγράφονται οἱ κανόνες τῶν Οἰκουμενικῶν... καὶ Τοπικῶν Συνόδων... , ἀλλὰ καὶ τῶν διαφόρων Ἁγίων μας...Ἀπὸ τῆ σελ. 739 μέχρι τῆ σελ. 756 ὑπάρχει «Σύντομος καὶ ὁμοῦ καὶ ἀκριβὴς διδασκαλία περὶ Συνοικεσιῶν καὶ Συγγενείας». Ἀπὸ τῆ σελ. 757 μέχρι τῆ σελ.762 ὑποδεικνύονται στοὺς Ἀρχιερεῖς , στοὺς ἱερεῖς καὶ στοὺς πιστοὺς γενικότερα διάφοροι τύποι «Γραμμάτων» καὶ «Ἐπιστολῶν»,πού μποροῦν νὰ χρησιμεύσουν σέ ἐπίσημες στιγμὲς τῆς ζωῆς μας. Ἀκολουθεῖ πίνακας περιεχομένων, κάποιον χρήσιμοι χάρτες καὶ ἀπὸ τῆ σελ.767 μέχρι τῆ σελ.789 καταλήγει σὲ «Πίνακα Τοπολογικῶν τῶν ἐν τῇ παρούσῃ βίβλῳ ἀξιωματικῶν κατ' Ἀλφάβητον»...

Ὁ εἰδικὸς μελετητὴς διαπιστώνει τὴν καταπληκτικὴ εὐχέρεια τοῦ Ἁγίου Νικοδήμου πάνω σὲ ὁλόκληρο τὸ ἐπιστημολογικὸ τῆς θεολογικῆς ἐπιστήμης:

- Λεπτομερὴς γνώση τῆς Παλαιᾶς καὶ τῆς Καινῆς Διαθήκης.
- Πατερικὴ ἐρμηνεία καὶ τῶν δύο Γραφῶν.
- Πατερικὲς γνώμες πάνω σὲ ἐξειδικευμένα θέματα.
- Δογματικὴ ἀλάνθαστη καὶ πολυτεκμηριωμένη ἀγιογραφικὰ καὶ πατερικὰ.
- Λειτουργικὲς παρατηρήσεις καὶ εἰσηγήσεις μὲ βάση ὅλα τὰ ἐν χρήσει τυπικὰ .
- Ἡ ἀκρίβεια καὶ ἡ Οἰκονομία μέσα στὴν ὀρθόδοξη Ποιμαντικὴ.

Ὅλα αὐτὰ μαζί μὲ ἀπέραντη γνώση τῆς κοσμικῆς καὶ τῆς Ἐκκλησιαστικῆς ἱστορίας καὶ Φιλολογίας δίνουν τὸν τύπο ἑνὸς μοναδικοῦ στή σύγχρονη διαδρομὴ τῶν ἐκδόσεων Βιβλίου, πού πρέπει νὰ ἔχουν ὑπ'ὄψην τους ὅλοι οἱ σοβαροὶ σύγχρονοι ἐκδότες καὶ συγγραφεῖς...

Καταλήγοντας ὅμως θέλω νὰ ἐκφράσω τὴ μεγάλη ἀπορία μου, τὴν βαθιὰ ἀπορία μου, τὴν ἀπορία πού βγαίνει μέσα ἀπὸ κάθε μῦθο τῆς ἀθλήσεώς μου. Μέχρι πότε οἱ σύγχρονοι μεγάλοι θεολόγοι θὰ προσποιῶνται, ὅτι ἀγνοοῦν τὸν πρῶτο, τὸν Μέγα, τὸν Κολοσσό, τὸν Χαλκέντερο Ἀγιορείτη Θεολόγο; Μέχρι πότε θὰ καμώνονται ὅτι ἀγνοοῦν τὴν

πιό καταξιωμένη κωδικοποίηση τῶν ἱερῶν Κανόνων πού γράφτηκε μέ τούς ἀσκητικούς ἰδρώτες του καί τὸ θεανθρωποποιημένο αἷμα τῆς ἀγίας ψυχῆς του;

Τὸ καταनुκτικὸ κλάμα τῆς ἀγίας καρδιάς του, οἱ ἀσίγαστοι ἀσκητικοὶ του ἰδρώτες καί τὸ αἷμα τῆς χαριτόβρυτης ψυχῆς του, ἐνωμένα καί πυρακτωμένα ἀπὸ τὰ Ἄχραντα Τίμια Δῶρα τοῦ Σωτῆρος μας Ἰησοῦ Χριστοῦ, τὸν ἔχουν καταστήσει ιδιαίτερα νέο, παλαιστή καί προπονητὴ γιὰ νεοχριστιανικοὺς ἄδλους καί στίς σύγχρονες ἱερατικὲς συνειδήσεις.

Τέτοιο, πολὺ πλούσιο θησαυροφυλάκιο ἔχει στήν διάδυσή της ἡ κατ' Ἀνατολὰς Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία μας, τὸ ἱερὸ Πηδάλιον πού περιέχει τούς ἱεροὺς Κανόνες της. Σὲ αὐτοὺς τούς ἀλανθάστους ἱεροὺς Κανόνες, πού κουβαλοῦν ὅλο τὸ βάρος τῆς μακρᾶς Ὁρθοδόξου παραδόσεως, δίνουν ὄρκους - καί πολὺ σωστὰ - οἱ Ἅγιοι Ἀρχιερεῖς μας τὴν ὥρα τῆς εἰς ἀρχιερέα χειροτονίας τους. Ἐξυπακούεται, ὅτι ἔχουν διαβάσει, ἔστω καί μέ μιὰ ἀπλὴ ἀνάγνωση, τὸ πολυτίμητο ἱερὸ Πηδάλιον...

...Κάθε ὀρθόδοξος κληρικὸς κατὰ τὴν ἀσκηση τοῦ ποιμαντικοῦ τοῦ λειτουργήματος δὲ βαδίζει στά τυφλά. Ἔχει φοβερὰ ἔμπειρο χειραγωγό, τὸν Ἅγιο Νικόδημο τὸν Ἀγιορείτη, ὁ ὁποῖος ζυμώθηκε μέ τὴν ἀκτιστο Χάρη τοῦ Τριαδικοῦ Θεοῦ πού ἀπορρέει ἀπὸ τούς ἱεροὺς Κανόνες. Κάθε σύγχρονος Ὁρθόδοξος πνευματικὸς ἔχει ἄριστο πνευματικὸ καθοδηγὸ ἀνὰ πᾶσα στιγμή δίπλα του. Κάτω ἢ πάνω στό προσκεφάλι του μπορεῖ νά φυλάσσει ἀνοιχτὸ τὸ ἱερὸ Πηδάλιον, γιὰ νά μὴν ἐκτροχιασθεῖ ὁ ἴδιος ἀπὸ τὸν σύγχρονο πλεονάζοντα συγκρητιστικὸ οἰκουμενιστικὸ πυρετὸ τῆς ἐποχῆς καί γιὰ νά μὴν ὀδηγήσει στὸν γκρεμὸ καί τούς ἄλλους. Δίπλα του ἔχει ἕναν ἀληθινὸ Θεολόγο καί ἀληθινὸ στίβαρὸ Ἅγιο, ἀπαλλαγμένο ἀπὸ τὴν ἐπιφανειακὴ θεοκουλτούρα, τὴν ἐρμαφρόδιτη πνευματικότητα καί τὴν κοσμικὴ χαινότητα.

Ὁ σημερινὸς Ὁρθόδοξος ἱερέας μπορεῖ νά γίνεταί σωστὸς οἰκονόμος καί διερμηνέας ὀλοκλήρου τοῦ πνευματικοῦ μεγαλείου τῶν ἱερῶν Κανόνων καί τοῦ ἱεροῦ Πηδαλίου, γιὰτὶ ἔχει ἀσφαλῆ καί βέβαια καί βαριὰ τὴν Ἄγκυρα τῆς Πίστεως πού ἀναδύεται μέσα ἀπὸ κάθε σελίδα, κάθε φράση καί κάθε γραμμὴ καί κάθε γράμμα τοῦ ἱεροῦ Πηδαλίου τοῦ Ἁγίου Νικοδήμου τοῦ Ἀγιορείτου.

...Ἄφησε τούς ... ἄλλους νά φλυαροῦν γιὰ κωδικοποίηση τῶν ἱερῶν Κανόνων.